

Sakspapir

Saksbehandlar	Arkiv	ArkivsakID
Sveinung Toft	FE - 242, FA - U40	15/1004

Saknr	Utval	Type	Dato
005/2016	Formannskapet	PS	19.01.2016

Høyring om framlegg til innretning på havbruksfondet

Vedlegg:

Høring av forsl (L)(26579)

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Masfjorden kommune støttar at det vert etablert eit nasjonalt havbruksfond, og at midlane vert fordelt etter lokalitets-MTB, og at midlane vert utbetalt etter kvart inntektene kjem inn. Kommunane må få minst 80 % av inntektene. Fondet må få ein storleik som gjev det interessant å utvikla oppdrettsnæringa vidare for kystkommunane, difor må vederlaget for nye oppdrettsløyver setjast høgt.

Saksopplysningar:

Bakgrunn og fakta:

Nærings- og Fiskeridepartementet har i e-post av 10. desember 2015 sendt ut framlegg om innretning på havbruksfondet. Frist for å koma med merknad/innspel er 18. februar 2016. Regjeringa tek sikte på å leggja fram framlegg til innretting av havbruksfondet i samband med Revidert nasjonalbudsjett for 2016.

Det vert i dokumentet vist til Stortingsmelding 16 (2014 – 2015) "Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett" (heretter "havbruksmeldinga"), der regjeringa presenterer eit nytt system for justering av kapasiteten i oppdrettsnæringa basert på miljøindikatorar, handlingsreglar og ei inndeling av kysten i produksjonsområde. Næringskomiteen har i innstillinga av 8. juni 2015 til meldinga gått inn for at 80 prosent av vederlaget for tildeling av ny kapasitet skal tilfalla kommunal sektor, medan staten sin del skal vera 20 prosent. Vidare er regjeringen beden om å oppretta eit havbruksfond som skal sikra ei rimeleg fordeling av kommunal sektor sin del av vederlaget på alle fylkeskommuner og kommuner med oppdrettsvirksomhet i sjø med laks, ørret og sjøørret.

Dette framlegget drøfter mellom anna:

- Fordelingsnøkkel mellom fylkeskommunar, kommunar (tre modellar)
- Storleik og frekvens på utbetalingar frå fondet
- Administrasjon av fondet

Det vert innleiingsvis vist til at tilgang på eigna sjøareal er ein knappheitsfaktor, og at

havbruksnæringa treng nye og gode areal for å kunna veksa vidare. Per 10.11.2015 var det registrert 945 lokalitetar for kommersiell matfiskeoppdrett i Noreg, fordelt over 162 kommunar. Samla Tillatt Biomasse (MTB) var på same tidspunkt på 3.04 millionar tonn. I 2013 hadde havbruksnæringa ein direkte verdiskaping på 14,7 milliarder kroner.

Endeleg innretting av havbruksfondet skal leggjast fram for Stortinget.

Departementet meiner at eit havbruksfond både skal sikra ei rimeleg fordeling på alle kommunar med oppdrettsverksemd, samstundes som det skal stimulera kommunane til å gje næringa tilgang til eigna lokalitetar. Ordninga skal vera enkel å administrere, og skal gje pårekelege (trygge) inntekter for kommunane. Det vert drøfta om havbruksfondet skal inndelast i 11-13 kystområde, eller om det skal etablerast eit felles område for heile landet. Det siste vil sikra at framtidige kapasitetstildelingar vert fordelt til alle kommunar/fylkeskommunar som har oppdrettsverksemd, uavhengig av om kapasiteten aukar, minkar eller er uendra i det regionale nærområdet. På den måten ivaretek ein at alle kommunar som vert påverka av oppdrettsnæringa og deira lokalitetar vil få sin del av fondet uavhengig av kor veksten/ endringane kjem i landet.

Inntektene: Storleiken på inntektene vil variere av kva pris som vert oppnådd ved tildeling av ny kapasitet, og fordeling av fastpris eller auksjon. Nedunder har departementet vist ein tabell 1 som viser inntekter under ulike rammevilkår:

Andel vekst/Vederlag pr. tillatelse	10 mill. kr	30 mill. kr	50. mill. kr	70 mill. kr
Vekst i 100% av prod.områder	455 397 976	1 366 193 928	2 276 989 880	3 187 785 831
Vekst i 50% av prod.områder	227 698 988	683 096 964	1 138 494 940	1 593 892 916
Vekst i 10 % av prod.områder	45 539 798	136 619 393	227 698 988	318 778 583

Tabell 1: Kommunal sektors inntekter fra økt kapasitet i år 1.

Vidare vert det vist i eigen tabell 2 dei årlege inntektene til kommunane med eit havbruksfond der kapasiteten berre vert tildelt annakvar år, og også sett opp mot alternativet med ei arealavgift på 17 øre per kilo og produsert volum på 1,3 millionar tonn.

Andel vekst/Vederlag pr. tillatelse	10 mill. kr	30 mill. kr	50. mill. kr	70 mill. kr
Vekst i 100% av prod.områder	199 236 614	597 709 843	996 183 072	1 394 656 301
Vekst i 50% av prod.områder	99 618 307	298 854 922	498 091 536	697 328 151
Vekst i 10 % av prod.områder	19 923 661	59 770 984	99 618 307	139 465 630
Arealavgift á 17 øre per kilo	221 000 000	221 000 000	221 000 000	221 000 000

Tabell 2: Kommunenes årlige inntekter fra økt kapasitet med fordeling av inntektene over to år.

Tabellane viser at ei arealavgift er mest gunstig dersom prisen er under ca 27 millionar og dersom 50 % av produksjonsområda vert opna for vekst.

Departementet drøfter vidare fordeling av inntektene og drøftar ulike modellar, alt frå slaktevolum, til å fordele likt mellom kommunane, til å fordele i høve lokalitets-MTB. Ved den siste modellen vil dei kommunane som har mest oppdrett få dei høgaste inntektene. I eige vedlegg er det vist oversikt over kor høge inntektene då vert kommunevis basert på tilfeldige valde verdiar (500 mill kroner, 1 mrd kroner og 2 mrd kroner). Departementet tilrår denne fordelinga, og ber høyringsinstansane vurdere dette nærmare. Vedlegg 1 viser at Masfjorden kommune kan få 0,29 % av dette fondet basert på 2015 tal, og at ved ei inntekt på 1 mrd kroner til fondet vil kommunen få ca 2,9 millionar kroner.

Vidare vert det tungt drøfta om ein del av fondet skal haldast av til fordeling etter nye

lokalitets-MTB, dette for å stimulera kommunane til å finna nye lokalitetar. Departementet meiner dette kan få uheldige utslag om denne potten vert stor, og berre eit par kommunar dette aktuelle året får til ei auke av MTB.

Til slutt vert frekvensen av utbetalingane drøfta: ---

1) utbetaling etter kvar, 2) fast utbetaling, 3) prosentvis utbetaling

Modell 1 medfører utbetaling kvart 2 år, sidan kapasitetsauken skal skje kvart 2 år. Denne modellen vert sett på som den enklaste å forvalta og vil gje kommunane råderett over midlane med ein gang.

Modell 2 medfører sikre inntekter, men for å unngå at fondet går i minus, vil det til ei kvar tid vera pengar igjen i fondet. Det igjen kan bety tapte renteinntekter for kommunane.

Modell 3 med prosentvis utbetaling liknar litt på modell 2, men inntektene vil variere meir enn denne.

Vurdering:

Rådmannen har vurdert dei ulike sidene av framlegget og rår til at formannskapet kjem med ei fråsegn som støttar opp under at det vert etablert eit havbruksfond basert på lokalitets-MTB. Grunngevinga for dette er at då vert inntektene fordelt likt etter den påverknaden havbruksnæringa har på areala i kommunane, og at dette lettast kan opplevast som rettferdig. Vidare vil det vera uheldig om kommunar som kom tidleg i gang med oppdrettslokalitetar skal «straffast» ved at berre vekstkommunar får ta del i havbruksfondet. Ein rår av same grunn til at det ikkje vert øyremerka ein eigen pott som berre skal gå til kommunar med nye lokalitets-MTB.

Når det gjeld utbetalingsmodell rår ein til modell 1 som medfører utbetaling etter kvart, sidan denne er enklaste å forvalta og vil gje kommunane full råderett over midlane med ein gang.

Konklusjon

Masfjorden kommune støttar at det vert etablert eit nasjonalt havbruksfond, og at midlane vert fordelt etter lokalitets-MTB, og at midlane vert utbetalt etter kvart inntektene kjem inn. Kommunane må få 80 % av inntektene.

Formannskapet - 005/2016

FS - behandling:

Ordførar Karstein Totland orienterte om saka.

Saka vart drøfta

Røysting:

Framlegg til vedtak frå rådmannen vart samrøystes vedteke.

FS - vedtak:

Masfjorden kommune støttar at det vert etablert eit nasjonalt havbruksfond, og at midlane vert fordelt etter lokalitets-MTB, og at midlane vert utbetalt etter kvart inntektene kjem inn. Kommunane må få minst 80 % av inntektene. Fondet må få ein storleik som gjev det interessant å utvikla oppdrettsnæringa vidare for kystkommunane, difor må vederlaget for nye oppdrettsløyver setjast høgt.